

"قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد" مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۷ کمیسیون اجتماعی که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روزیکشنبه مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۹ مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال موافقت و مطابق اصل یکصد و دوازدهم ۱۱۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود با اصلاح و تأیید آن مجمع در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۷ به ریاست محترم جمهور ابلاغ گردید.

قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

فصل اول - تعاریف و اشخاص مشمول

ماده ۱- تعاریف

الف- فساد در این قانون هر گونه فعل یا ترک فعلی است که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی ، جمعی یا سازمان که عمداً باهدف کسب هر گونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری با نقض قوانین و مقررات کشوری انجام پذیرد یا ضرر و زیانی را به اموال ، منافع ، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد نماید نظیر رشاء ، ارتشاء ، اختلاس ، تبانی سوءاستفاده از مقام یا موقعیت اداری، سیاسی، امکانات یا اطلاعات، دریافت و پرداختهای غیرقانونی از منابع عمومی و انحراف از این منابع به سمت تخصیصهای غیر قانونی ، جعل، تخریب یا اختفاء اسناد و سوابق اداری و مالی ب- مؤسسات خصوصی حرفه ای عهده دار ماموریت عمومی، مؤسسات غیردولتی می باشند که مطابق قوانین و مقررات، بخشی از وظایف حاکمیتی را بر عهده دارند نظیر قانون کارشناسان رسمی دادگستری ، سازمان نظام پزشکی و سازمان نظام مهندسی ج- تحصیل مال نامشروع، موضوع ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام

ماده ۲- اشخاص مشمول این قانون عبارت اند از:

الف- افراد مذکور در مواد (۱) تا (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸

ب- واحد زیر نظر مقام رهبری اعم از نظامی و غیر نظامی و تولید آستانهای مقدس با موافقت ایشان

ج- شوراهای اسلامی شهر و روستا و مؤسسات خصوصی حرفه ای عهده دار ماموریت عمومی

د- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی موضوع این قانون

فصل دوم – تکالیف دستگاه‌های در پیشگیری از فساد اداری

ماده ۳- دستگاه‌های مشمول بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون و مدیران و مسؤولان آنها مکلفند :

الف- کلیه قوانین و مقررات اعم از تصویب نامه ها، دستورالعمل ها، بخشنامه، رویه ها، تصمیمات مرتبط باحقوق شهروندی نظیر فرایندهای کاری و زمان بندی انجام کارها، استانداردها، معیار و شاخصهای مورد عمل، ماموریتها، شرح وظایف دستگاهها و واحدهای مربوط، همچنین مراحل مختلف اخذمجوزها، موافقتهای اصولی، مفاصاحسابها، تسهیلات اعطایی، نقشه های تفصیلی شهرها و جدول میزان تراکم و سطح اشغال در پروانه های ساختمانی و محاسبات مربوط به مالیاتهای، عوارض و حقوق دولت، مراحل مربوط به واردات و صادرات کالا را باید در دیدارگاههای الکترونیک به اطلاعات عموم برسانند.

ایجاد دیدارگاههای الکترونیک مانع از بهره برداری روشها مناسب دیگر برای اطلاع رسانی به هنگام ضروری مراجعین نیست.

ب- متن قراردادهای مربوط به معاملات متوسطه و بالاتر موضوع قانون برگزاری مناقصات که به روش مناقصه، مزایده، ترک تشریفات و غیره توسط دستگاههای مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون منعقد می گردد و همچنین اسناد و ضامنه آنها و هر گونه الحاق، اصلاح، فسخ، ابطال و خاتمه قراردادپیش از موعد و تغییر آن و نیز کلیه پرداختها، باید به پایگاه اطلاعات قراردادهای وارد گردد. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهورموظف است حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون آیین نامه اجرائی آن شامل ضوابط و موارد استثناء، نحوه و میزان دسترسی عموم مردم به اطلاعات قراردادها را تهیه کند و به تصویب هیات وزیران برساند و ظرف یک سال پایگاه اطلاعات قراردادهای را ایجاد نماید .

تبصره ۱- قراردادهایی که ماهیت نظامی یا امنیتی دارد و نیز مواردی که به موجب قوانین، افشاء اطلاعات آنها ممنوع میباشد و یا قراردادهای محرمانه از شمول این حکم مستثنی است تشخیص محرمانه بودن قراردادهای مذکور بر عهده کار گروهی مرکب از معاونین وزراءاطلاعات و امور اقتصادی و دارایی و معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهورو معاون دستگاه مربوط حسب مورد است.

تبصره ۲- تاخیر در ورود اطلاعات مذکور در بندهای فوق یا ورود ناقص اطلاعات یا ورود اطلاعات برخلاف واقع در پایگاههای مذکور تخلف محسوب می شود و متخلف به شش ماه تا سه سال انفصال موقت از خدمت در دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون محکوم می گردد.

ماده ۴- به منظور پیشگیری از شکل گیری فساد طبق تعریف ماده (۱) این قانون ، وزارت اطلاعات موظف است نقاط مهم و آسیب پذیر در فعالیتهای کلان اقتصادی دولتی وعمومی مانند معاملات وقراردادهای بزرگ خارجی، سرمایه گذاری های بزرگ، طرحهای ملی ونیز مراکز مهم تصمیم گیری اقتصادی و پولی کشوردر دستگاههای اجرایی را در صورت وجود گزارش موثق ویا قرائن معتبر مبنی بر تخلف یا سوء عملکرد باکسب مجوز قضائی لازم پوشش اطلاعاتی کافی و مناسب بدهد.

تبصره ۱- وزارت اطلاعات نیز در پرونده های فساد مالی کلان ضابطه قوه قضائیه محسوب میشود.

تبصره ۲- وزارت اطلاعات موظف به پشتیبانی از بانک اطلاعاتی موجود در دبیرخانه است.

ماده ۵- محرومیت های موضوع این قانون واشخاص مشمول محرومیت، اعم از حقیقی ویا حقوقی

به قرار زیر است:

الف- محرومیت ها:

۱- شرکت در مناقصه ها ومزایده ها یا انجام معامله یا انعقاد قرارداد با دستگاههای موضوع بند های(الف)،(ب)و(ج) ماده (۲) این قانون با نصاب معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۲۵

۲- دریافت تسهیلات مالی واعتباری از دستگاههای موضوع بندهای (الف)،(ب)و(ج) ماده (۲) این قانون

۳- تاسیس شرکت تجاری، موسسه غیر تجاری وعضویت در هیات مدیره ومدیریت وبازرسی هر نوع شرکت یاموسسه

۴- دریافت ویا استفاده از کارت بازرگانی

۵- اخذ موافقتنامه اصولی ویا مجوز واردات وصادرات

۶- عضویت در ارکان مدیریتی ونظارتی درتشکلهای حرفه ای، صنفی وشورها

۷- عضویت درهیات های رسیدگی به تخلفات اداری ، انتظامی وانتصاب به مشاغل مدیریتی

ب- اشخاص مشمول محرومیت ومیزان محرومیت آنان:

۱- اشخاصی که به قصد فرار از پرداخت حقوق عمومی ویا دولتی مرتکب اعمال زیر میگرددند

متناسب با نوع تخلف عمدی به دو تا پنج سال محرومیت به شرح زیر محکوم میشوند:

۱-۱- ارائه متقلبانه اسناد ، صورت های مالی ، اظهارنامه های مالی ومالیاتی به مراجع رسمی ذی ربط ، به یکی از محرومیت های مندرج درجزء های (۱)، (۲)، (۳) بند (الف) این ماده ویا هر سه آنها

۲-۱- ثبت نکردن معاملاتی که ثبت آنها در دفاتر قانونی بنگاه اقتصادی ، براساس مقررات، الزامی است یا ثبت معاملات غیر واقعی ، به یکی از محرومیت های مندرج در جزء های (۱)، (۲) و (۶) بند (الف) این ماده یا جمع دو و یا هر سه آنها

۳-۱- ثبت هزینه ها و دیون واهی ، یا ثبت هزینه ها و دیون باشناسه های اشخاص غیر مرتبط یا غیر واقعی در دفاتر قانونی بنگاه ، به یکی از محرومیت های مذکور در جزء های (۱)، (۲) و (۵) بند (الف) این ماده و یا جمع دو یا هر سه آنها

۴-۱- ارائه نکردن اسناد حسابداری به مراجع قانونی یا امحاء آنها قبل از زمان پیش بینی شده در مقررات ، به یکی از محرومیت های مندرج در جزء های (۲)، (۳) و (۶) بند (الف) این ماده یا هر دو آنها

۵-۱- استفاده از تسهیلات بانکی و امتیازات دولتی در غیر محل مجاز مربوط ، به یکی از محرومیت های مندرج در جزء های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (الف) این ماده یا جمع دو یا بیشتر آنها

۶-۱- استتکاف از پرداخت بدهی معوق مالیاتی یا عوارض قطعی قانونی در صورت تمکن مالی و نداشتن عذر موجه ، به یکی از محرومیت های مندرج در جزء های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (الف) این ماده یا جمع دو یا بیشتر آنها

تبصره ۱- اگر مرتکب ، از کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری باشد، به محرومیت مندرج در جزء (۷) بند (الف) نیز محکوم میشود.

تبصره ۲- حد نصاب مالی موارد مذکور برای اعمال محرومیت به تنهایی یا مجموعاً ، معادل ده برابر نصاب معاملات بزرگ یا بیشتر موضوع قانون برگزاری مناقصات در هر سال مالی .

۲- محکومان به مجازاتهای قطعی زیر، در جرائم مالی عمدی تصریح شده در این قانون، به مدت سه سال از تاریخ قطعیت رأی، مشمول کلیه محرومیت های مندرج در بند (الف) این ماده میشوند ، مشروط بر اینکه در حکم قطعی دادگاه به محرومیت های موضوع این محکوم نشده باشند:

۱-۲- دو سال حبس و بیشتر

۲-۲- جزای نقدی به میزان ده برابر نصاب معاملات بزرگ و یا بیشتر ، موضوع قانون برگزاری مناقصات

۳-۲- محکومان به مجازات قطعی دو بار یا بیشتر که مجموع مجازات آنان از جزء های (۱-۲) و یا (۲-۲) بیشتر باشد.

ماده ۶- هیأتی مرکب از یک نفر قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی وزارت اطلاعات ، سازمان بازرسی کل کشور ، دیوان محاسبات کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ایران تشکیل میشود تا پس از رسیدگی و تشخیص موارد مطروحه دربار افراد مشمول ماده (۵) این قانون ، گزارش مستدل و مستند خود را از طریق دبیرخانه برای رسیدگی به قوه قضائیه پیشنهاد و در غیر این صورت پرونده را مختومه نماید.

قوه قضائیه موظف است در شعبه ای مرکب از سه نفر قاضی که توسط رئیس قوه قضائیه انتخاب میشوند با رعایت اصول آیین دادرسی به گزارش های هیأت مذکور رسیدگی کند. حکم صادره از این دادگاه قطعی است.

تبصره ۱- اگر مختلف برای تامین حقوق دولتی یا عمومی یا حسن جریان امور، اقدامات موثری کرده باشد، دادگاه چه درباره موضوع تصمیم گیری کرده باشد و یا پرونده مفتوح باشد، میتواند مدت محرومیت را به حداقل یک سال کاهش دهد. اگر متهم از مراجع قضائی حکم برائت یا منع تعقیب دریافت کند، دبیرخانه برای رفع محرومیت اقدام میکند.

تبصره ۲- اگر شخص، مرتکب چند مورد از تخلفات موضوع ماده (۵) شده باشد، با توجه به نوع تخلفات، شخصیت مرتکب و اوضاع و احوال قضیه، به دو یا چند مجازات مذکور در بند (الف) ماده (۵) محکوم میشود و در هر صورت مجازات بیش از پنج سال محرومیت نیست.

تبصره ۳- دستگاههای نظارتی، بازرسان قانونی شرکتهای موسسات و وزارت امور اقتصادی و دارایی، موظفند تخلفات را به هیأت مذکور در صدر ماده اعلام کنند.

تبصره ۴- هیأت میتواند شعب متعدد با ترکیب مشابه صدر این ماده داشته باشد، تعداد، محل تشکیل هیأت، طرز تشکیل، اجرای تصمیمات مربوط به درج نام اشخاص در فهرست محرومیت و یا خروج نام آنان و نیز نحوه دسترسی و سایر امور اجرائی، به موجب آیین نامه ای است که ظرف سه ماه توسط سازمان بازرسی کل کشور با همکاری سایر دستگاههای مذکور در این ماده تهیه میشود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.

تبصره ۵- اعمال محرومیت های مذکور در ماده (۵) این قانون مانع رسیدگی به تخلفات اداری و جرائم ارتكابی مرتکبین در مراجع ذی صلاح نیست و دستگاههای ذی ربط نیز موظفند طبق مقررات، موضوعات مربوط به تامین حقوق دستگاه خود را به نحو مؤثر و بدون وقفه پیگیری کنند.

تبصره ۶- دبیرخانه و بانک اطلاعات مربوط، موضوع پایگاه اطلاعاتی فهرست محرومیت در محل سازمان بازرسی کل کشور تشکیل می شود.

ماده ۷- دولت موظف است با همکاری سایر قوا به منظور فرهنگ سازی و ارتقاء سلامت نظام اداری بر اساس منابع اسلامی و متناسب با توسعه علوم و تجربیات روز دنیا ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون «منشور اخلاق حرفه ای کارگزاران نظام» را تدوین نماید.

تبصره - کلیه دستگاههای موضوع بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون مکلفند براساس وظایف و ماموریت های خود در چهارچوب «منشور اخلاق حرفه ای کارگزاران نظام» به تدوین «رفتار حرفه ای و اخلاقی مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر مدیران و کارکنان» خود اقدام نمایند.

ماده ۸- به منظور پیشگیری از شکل گیری فساد، تکالیف ذیل حسب مورد برعهده معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور است.

الف- به تدوین سیاستها و راهکارهای شفاف سازی اطلاعات واستقرار وتقویت نظامهای اطلاعاتی و استانداردسازی امور ومستند نمودن فعایتهای دستگاههای اجرائی برای ثبت و ضبط شفاف وجامع کلیه عملیات،اطلاع رسانی لازم به عموم مردم وهمچنین تامین نیازهای اطلاعاتی دستگاههای نظارتی واطلاعات کشور اقدام نماید.

ب- درباره آن دسته از فرآیندهای اداری از جمله نقل و انتقال اموال غیر منقول، ثبت شرکتها و واحد های تولیدی، اخذ مجوز مراحل مختلف صادرات و واردات وامور مربوط به اتباع بیگانه که انجام آن به چند سازمان مربوط میگردد به ایجاد و راه اندازی فرآیندهای مرتبط و مکانیزه به گونه ای که نیاز به مراجعه اشخاص به ادارات مزبور به حداقل کاهش یابد اقدام نماید.

ج- ترتیباتی را اتخاذ نماید که ظرف یک سال پس از تصویب این قانون کلیه معاملات بزرگ مندرج در قانون مناقصات اشخاص مشمول بند های (الف)،(ب)و(ج)ماده (۲) تنها با گشایش اعتبار ریالی از طریق نظام بانکی صورت گیرد.

ماده ۹- وزارت امور اقتصادی ودارایی مکلف است.

الف- در اجرای وظایف قانونی خود به اعمال نظارت بر فعالیتهای اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی اقدام و هر گونه سوء جریان را به همراه پیشنهاد های اصلاحی به مراجع ذی ربط منعکس نماید.

ب- ظرف حداکثر دو سال پس از تصویب این قانون نظام جامع اطلاعات مالیاتی وپایگاه اطلاعاتی چکهای بلامحل وسفته های واخواستی و بدهیهای معوق به اشخاص مذکور در بند های(الف)،(ب)،(ج)وماده (۲) این قانون راره اندازی نماید.

ج- پایگاه اطلاعاتی رتبه بندی اعتباری اشخاص حقوقی ونیز تجار مذکور در قانون تجارت را راه اندازی نماید وآن رادر دسترس مؤسسات اعتباری و اشخاص قرار دهد.

تبصره- آیین نامه مربوط به نحوه رتبه بندی حدود دسترسی اشخاص ومؤسسات اعتباری ونحوه وهمکاریدستگاهها برای تحلیل اطلاعات پایگاه مذکور در بند های (ب)و(ج) توسط وزارت امور اقتصادی ودارایی و اتاق بازرگانی وصنایع ومعادن ایران واتاق تعاون ایران تهیه می شود وبه تصویب هیات وزیران میرسد.

د- ظرف یک سال پس از تصویب این قانون برنامه راهبردی مشخص در مورد بازارچه های مرزی مناطق آزاد و ویژه تجاری واقتصادی واسکله های خاص تدوین نماید وبه تصویب هیات وزیران برساند.

ه- ظرف سه سال از تصویب این قانون قرار دادهای تبادل اطلاعات مالیاتی، گمرکی و بورس راز طریق سازمان مالیاتی گمرک جمهوری اسلامی ایران وسازمان بورس اوراق بهادر با سازمانهای متناظر در کشورهای دیگر منعقد نماید و اقدامات قانونی لازم را برای تصویب در مجلس شورای اسلامی به عمل آورد.

ماده ۱۰- وزارت کشور موظف است تمهیدات لازم را درباره توسعه و تقویت سازمانهای مردم نهاد در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد و سنجش شاخصهای فساد با رعایت مصالح نظام و در چهار چوب قوانین و مقررات مربوط فراهم آورد و گزارش سالانه آن را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۱- قوه قضائیه موظف است:

الف - ظرف یک سال ضمن بازنگری قوانین جزائی مرتبط با جرائم موضوع این قانون و بررسی خلاهای موجود، لایحه ای جامع با هدف پیشگیری مؤثر از وقوع جرم از طریق تناسب مجازاتها با جرائم، تدوین نماید و در اختیار دولت قرار دهد تا دولت با رعایت ترتیبات قانونی اقدام لازم را به عمل آورد.

ب- ظرف یک سال لایحه جامعی به منظور رسیدگی به جرائم مربوط به مفاسداقتصادی و مالی مدیران و کارکنان دستگاههای دولتی و عمومی که به سبب شغل و یا وظیفه مرتکب میشوند شامل تشکیلات، صلاحیتها، آیین دادرسی و سایر موضوعات مربوط تهیه کند و به دولت ارائه دهد تا اقدامات قانونی را معمول دارد.

تبصره ۱- تازمان ایجاد تشکیلات مذکور در هر حوزه قضائی بانوجه به حجم جرائم اقتصادی و مالی موضوع این قانون، شعبه یا شعبی در دادسراها و دادگاهها با رعایت صلاحیتهای قانونی برای رسیدگی به جرائم مذکور اختصاص دهد. قضات این شعب باید دوره های مصوب آموزشهای تخصصی را گذرانده باشند.

تبصره ۲- شرایط قضات دادسرا و دادگاه و همچنین دوره های آموزشی تخصصی به موجب آیین نامه ای است که ظرف سه ماه توسط وزیر دادگستری تهیه می شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.

ج- پایگاه اطلاعات مدیریت پرونده های مطروحه در دستگاه قضائی را ظرف دو سال راه اندازی نماید به گونه ای که :

۱- نسخه الکترونیکی از اطلاعات اسناد و پرونده های مطروحه حداکثر بیست و چهار ساعت پس از تولید یا دریافت در سامانه (سیستم) ثبت گردد.

۲- نوبت دهی رسیدگی به پرونده ها توسط سامانه تولید شود و فرآیند رسیدگی به پرونده ها قابل ردیابی و پیگیری باشد.

۳- ثبت کلیه نامه های وارده و لوائح ارسالی به مراجع قضائی با احراز هویت اشخاص به صورت متمرکز در هر واحد قضائی امکان پذیر گردد.

۴- امکان ارسال یا تحویل نسخه الکترونیک کلیه اوراق پرونده که مطالعه آن برای اصحاب دعوا مطابق قوانین، مجاز شناخته شده است میسر گردد.

۵- پایگاه اطلاعات آراء صادره قضائی را راه اندازی نماید.

۶- خلاصه اطلاعات کلیه پرونده های مطروحه در محلی مشخص در قوه قضائیه متمرکز و سرویس دهی اطلاعات لازم به کلیه دستگاههای نظارتی امکان پذیر گردد.

تبصره - آیین نامه این سامانه و زمان بندی اجرای آن و نیز موارد استثناء شامل موارد امنیتی، مصادیق خلاف اخلاق، عفت و نظم عمومی و اختلافات خانوادگی و نحوه دسترسی اشخاص و دستگاههای نظارتی و سایر

موضوعات مرتبط ، حداکثر ظرف سه ماه متوسطه توسط وزیر دادگستری تهیه می شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.

د- ظرف سه سال لوایح معاضدت قضائی با اولویت کشورهای مهم طرف قرار داد تجاری با جمهوری اسلامی ایران راتهییه و جهت اقدام لازم قانونی به دولت ارسال نماید. قرارداد های دو جانبه باید حسب مورد حداقل یکبارمورد زیر رادریگیرد:

۱- استرداد متهمان و مجرمان مفاسد مالی

۲ - استرداد اموال و دارایی های نامشروع و حاصل از اقدامات مجرمانه

۳- تبادل اطلاعات درباره موارد اثبات شده یادر حال پیگیری در مورد مفاسد مالی

ماده ۱۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است:

الف- ظرف دو سال نسبت به تکمیل و اجرای طرح حدنگاری (کاداستر) و سایر ترتیبات قانونی لازم اقدام و اطلاعات لازم رادر پایگاه اطلاعاتی مربوط وارد نماید . حدود دسترسی اشخاص به این پایگاه را آیین نامه اجرائی مشخص میکند.

آیین نامه اجرائی توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارتخانه های اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه می شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.

ب- ظرف یک سال پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی را ایجاد نماید.

تبصره ۱- ورود اطلاعات پایگاه اطلاعاتی مذکور در بند (ب) راجع به آن دسته از اشخاص حقوقی که در سایر مراجع به ثبت رسیده یا می رسند حسب مورد برعهده دستگاه ثبت کننده است.

تبصره ۲- آیین نامه اجرائی بند (ب) و تبصره (۱) آن توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت کشور تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد.

ج- ظرف یک سال شبکه و پایگاه اطلاعاتی مشترک بین دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را راه اندازی نماید، به نحوی که ثبت و تبادل کلیه وقایع دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از طریق نظام متمرکز مذکور تسهیل گردد.

فصل سوم - تکالیف عمومی

ماده ۱۳- کلیه مسؤولان دستگاههای مشمول این قانون موظفند بدون فوت وقت از شروع یا وقوع جرائم مربوط به ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، تبانی در معاملات دولتی، اخذ درصدر (پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی، اعمال نفوذ بر خلاف حق ومقررات قانونی، دخالت در معاملات دولتی در مواردی که ممنوعیت قانونی دارد، تحصیل مال نامشروع، استفاده غیر مجاز یا تصرف غیر قانونی در وجوه یا اموال دولتی یا عمومی ویا تضییع آنها، تدلیس در معاملات دولتی، اخذ وجه یا مال غیر قانونی یا امر به اخذ آن، منظور نمودن نفعی برای خود یا دیگری تحت هر عنوان اعم از کمسیون، پاداش، حق الزحمه یا حق العملدر معامله یا مزایده یا مناقصه وسایر جرائم مرتبط با مفساد اقتصادی در حوزه ماموریت خود بلافاصله، باید مراتب رابه مقامات قضائی واداری رسیدگی کنند به جرائم و تخلفات گزارش نمایند، درغیر این صورت مشمول مجازات مقرر در ماده (۶۰۶) قانون مجازات اسلامی می شوند.

تبصره- هریک ازکارکنان دستگاههای موضوع این قانون که در حیطه وظایف خود از وقوع جرائم مذکور در دستگاه متبوع خود مطلع شود مکلف است بدون اطلاع سایرین مراتب را به صورت مکتوب و فوری به مسؤول بالاتر خود ویا واحد نظارتی گزارش نماید در غیر این صورت مشمول مجازات فوق می شود.

ماده ۱۴- بازرسان، کارشناسان رسمی، حسابرسان و حسابداران، ممیزین، ذی حسابها، ناظرین وسایر اشخاصی که مسؤول ثبت یا رسیدگی به اسناد، دفاتر و فعالیتهای اشخاص حقیقی وحقوقی در حیطه وظایف خودمی باشند موظفند درصورت مشاهده هر گونه فساد موضوع این قانون، چنانچه ترتیبائی در قوانین دیگر نباشد.

مراتب را به مرجع نظارتییا قضائی ذی صلاح اعلام نمایند. متخلفین به سه سال محرومیت یا انفصال از خدمت در دستگاههای مشمول این قانون ویا جزای نقدی به میزان دو تا ده برابر مبلغ معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری مناقصات ونیز لغو عضویت در انجمنها، مؤسسات و اتحادیه های صنفی و حرفه ای ویا هر دو مجازات محکوم می شوند.

ماده ۱۵- مقامات، مدیران وسرپرستان مستقیم هر واحد در سازمانهای دولتی بند (الف) ماده (۲) این قانون به تناسب مسؤولیت وسرپرستی خود موظف به نظارت بر واحدهای تحت سرپرستی، پیشگیری و مقاله با فساد اداری، شناسایی موارد آن واعلام مراتب حسب مورد به مراجع ذی صلاح می باشند. واحد های حقوقی، بازرسی وحراست و حفاظت پرسنل دستگاههای مربوط موظف به پیگیری موضوع تا حصول نتیجه می باشند.

ماده ۱۶- پس از راه اندازی هر یک از پایگاه های اطلاعات مذکور در این قانون چنانچه اقرادی که مسؤول ارائه وثبت اطلاعات می باشند در انجام وظایف خود قصور نمایند با آنان طبق قوانین ومقررات مربوط رفتار می شود.

ماده ۱۷- دولت مکلف است طبق مقررات این قانون نسبت به حمایت قانونی وتأمین امنیت وجبران خسارت اشخاصی که تحت عنوان مخبر یا گزارش دهنده، اطلاعات خود را پیشگیری، کشف یا اثبات جرم وهچنین شناسایی مرتکب، در اختیار مراجع ذی اصلاح قرار می دهند وبه این دلیل در معرض تهدید و اقدامات انتقام جویانه قرار می گیرند،

اقدام نماید. اقدامات حمایتی عبارت اند از :

الف- عدم افشاء اطلاعات مربوط به هویت و مشخصات خانوادگی و محل سکونت و با فعالیت های اشخاص مذکور، مگر در مواردی که قاضی رسیدگی کننده به لحاظ ضرورت شرعی یا محاکمه عادلانه و تامین حق دفاع متهم افشاء هویت آنان را لازم بداند. چگونگی عدم افشاء هویت اشخاص یاد شده و همچنین دسترسی اشخاص ذی نفع، در آیین نامه اجرائی این قانون مشخص می شود.

ب- فرآهم آوردن موجبات انتقال افراد مذکور با درخواست آنان به محل مناسب دیگر در صورتی که در دستگاههای اجرائی موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون شاغل باشند، دستگاه مربوط موظف به انجام این امر است و این انتقال نباید به هیچ وجه موجب تقلیل حقوق، مزایا، گروه شغلی و حقوق مکتسبه مستخدم می گردد.

ج- جبران صدمات و خسارات جسمی یا مالی در مواردی که امکان جبران فوری آن از ناحیه وارد کننده صدمه یا خسارات ممکن نباشد. در این صورت دولت جانشین زیان دیده محسوب می شود و می تواند خسارت پرداخت شده را مطالعه نماید.

د- هر گونه رفتار تبعیض آمیز از جمله اخراج، بازدید کردن، بازنشسته نمودن پیش از موعد، تغییر وضعیت، جابه جایی، ارزشیابی غیر منصفانه، لغو قرار داد، قطع یا کاهش حقوق و مزایای مخبر، گزارش دهنده و منبعی که اطلاعات صحیحی رابه مقامات ذی صلاح قانونی منعکس می نماید ممنوع است.

تبصره- اشخاص فوق در صورتی مشمول مقررات این قانون می شوند که اطلاعات آنها صحیح و اقدامات آنان مورد تایید مراجع ذی صلاح باشد. نحوه اقدامات حمایتی، نوع آن و میزان جبران خسارت آنان، طبق مقرراتی است که توسط اطلاعات و با همکاری وزارت دادگستری و معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تهیه می شود و اقدامات قانونی لازم برای تصویب در مجلس شورای اسلامی به عمل می آید.

ماده ۱۸- هر نوع فعالیت اقتصادی به صورت مستقیم و غیر مستقیم برای کلیه دستگاههای مندرج در بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون که در وظایف و اختیارات قانونی آنها فعالیت های اقتصادی پیش بینی نشده ممنوع است.

ماده ۱۹- نسخه ای از پژوهشها و تحقیقات غیر محرمانه که کلا از محل بودجه عمومی تامین اعتبار شده است باید به نحوه مناسب در دسترس اشخاص قرار گیرد.

ماده ۲۰- کلیه اشخاص مشمول بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون مکلفند ظرف دو سال پس از تصویب این قانون فرآیند امور مالی و مکاتبات اداری خود را مکانیزه نمایند.

ماده ۲۱- کلیه اشخاص مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون موظفند فقط از نرم افزار های مالی و اداری که در شورای عالی انفورماتیک به ثبت رسیده است استفاده نمایند.

تبصره ۱- خرید نرم افزار های خارجی اعلامی از سوی شورای مزبور از شمول این ماده مستثنی است.

تبصره ۲- شورای عالی انفورماتیک باید قبل از ثبت هر نوع نرم افزار از رعایت معیار ها استانداردهای مصوب اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۳- کلیه اشخاص مشمول موظفند ظرف یک سال از تصویب این قانون نرم افزارهای مورد استفاده فعلی خود را با شرایط مزبور سازگار نمایند.

ماده ۲۲- کلیه ذی حسابها حسابداران و بازرسان قانونی اعم از اشخاص مذکور بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲)

این قانون و یا بخش خصوصی باید براساس نظر شورای عالی انفورماتیک از اصالت نرم افزار های مورد استفاده در مجموعه خود اطمینان حاصل نمایند.

ماده ۲۳- در صورتی که شرکتهای تولید کننده نرم افزار بر خلاف استانداردهای مصوب به تغییر در نرم افزار اقدام نمایند رتبه بندی آن شرکت به مدت سه سال لغو می شود و کلیه مسؤولان ذی ربط به مدت پنج سال حق ثبت حقوق مادی و معنوی هیچ نرم افزاری را ندارد. هر گونه تغییر بر خلاف استاندارد ها در نرم افزار مذکور ممنوع و مسؤولیت متوجه استفاده کننده است.

ماده ۲۴- هر گونه اظهار خلاف واقع و نیز ارائه اسناد ومدارک غیرواقعی به دستگاههای مشمول این قانون که موجب تضییع حقوق قانونی دولت یا شخص ثالث می فرار از پرداخت عوارض یا کسب امتیاز ناروا گردد، جرم محسوب می شود. چنانچه برای عمل ارتكابی در سایر قوانین مجازاتی تعیین شده باشد به همان مجازات محکوم می شود. در غیر این صورت علاوه بر لغو امتیاز، مرتکب به جزای نقدی معادل حقوق تضییع شده و نیز جبران زیان وارده با مطالبه ذی نفع محکوم می گردد.

هریک از کارکنان دستگاهها که حسب وظیفه با موارد مذکور مواجه شوند مکلفند موضوع را به مقام بالاتر گزارش نمایند، مقام مسؤول در صورتی که گزارش را مقرون به صحت تشخیص دهد مراتب را به مرجع قضائی اعلام می نماید. متخلفین از این تکلیف به مجازات یک تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شوند.

ماده ۲۵- دستگاههای مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) و ماده (۲) این قانون موظفند به بازنگری و مهندسی مجدد سامانه پاسخگویی به شکایات ومکانیزه نمودن آن به نحوی اقدام نمایند که دریافت شکایات به طور غیرحضوری توسط واحدهایی که مسؤولیت پاسخگویی و رسیدگی به شکایات مردم را دارند به واحدهای مربوطه در دستگاه منعکس گردد.

واحد مزبور موظف است براساس زمان بندی تعیین شده به ارائه پاسخ به متقاضی یا شاکی اقدام نماید و در صورت عدم پاسخگویی در مهلت معین، موضوع در سلسله مراتب اداری تا بالاترین مقام دستگاه منعکس شود.

واحد های مزبور موظفند در صورت وارد نبودن شکایت، موضوع را به صورت مکتوب ویا ذکر علت به شکای اعلام نمایند.

کلیه مراحل قوق باید حد اکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول شکایت خاته یابد. عدم رسیدگی به شکایت یا عدم انعکاس موضوع به مراجع ذی صلاح یا عدم پاسخ مکتوب به شکای در مهلت مذکور، تخلف محسوب ویا مرتکبین طبق قوانین مربوط برخورد می شود.

تبصره ۱- سازمان بازرسی کل کشور مسؤول نظارت بر حسن اجراء این ماده است .

تبصره ۲- دستگاه های تحت نظر مقام رهبری ونیز دستگاههایی که در قانون اساسی برای آنان حکم خاص وجود دارداز شمول این ماده مستثنی می باشند.

ماده ۲۶- درموارد زیر اشخاص تشویق می گردند

الف- مدیران، سرپرستان ، کارکنان و یا اشخاصی که موفق به شناسایی ، کشف ومعرفی افراد متخلف مذکور در این قانون گردند، مشروط بر آن که تخلف یا جرم در مراجع صالح اثبات شود.

ب- مدیران وکارکنان و اشخاص مشمول این قانون که در راه اندازی کامل پایگاه اطلاعاتی مکانیزه تلاش فوق العاده داشته باشند.

ج- هریک از اشخاص مشمول این قانون که موفق شوند در طول یک سال میزان سلامت اداری را بر اساس شاخصهای موضوع بند (الف)ماده (۲۸) این قانون واحد سرپرستی خود ارتقاء دهند .

د - آیین نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تهیه می شود وبه تصویب هیات وزیران می رسد

تبصره- چنانچه اشخاص مشمول بند(د)ماده (۲) این قانون در جهت تحقق بندها یفوق الذکر اقدام نمایند براساس آئین نامه اجرائی این ماده مشمول تشویقات معنوی ومادی می شوند.

ماده ۲۷- وظایف وتکالیف مقرر در این قانون نافذ فعالیتهاستاد مبارزه با مفاصد مالی که در اجرائی فرمان مقام رهبری تشکیل شده است نمی باشد.

ماده ۲۸- شورای دستگاههای نظارتی موضوع ماده (۲۲۱)قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه موظف به اقدامات زیر است:

الف- تهیه شاخصهای اندازه گیری میزان سلامت اداری در دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ج) و (د) ماده (۲) این قانون و اعلام عمومی آنها.

ب- اندازه گیری میزان سلامت اداری به صورت کلی و موردی و اعلام نتیجه بررسی به مسؤولان و مردم حد اکثر تا پایان شهریور ماه سال بعد.

ج- بررسی اقدامات دستگاههای مشمول قانون از راه تهیه گزارش درباره عملکرد و اجرای برنامه های پیشگیرانه و مقابله با فساد، اعلام قوت ها و ضعف ها و ارائه پیشنهاد به دستگاههای مسؤول

تبصره- آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از ابلاغ این قانون توسط شورا تهیه و به تصویب سران قوا می رسد.

ماده ۲۹- دولت موظف است در بودجه سالانه کل کشور، اعتباریات مورد نیاز برای اجراء مقررات این قانون و اعتبارات لازم برای هزینه های قانونی طرح دعاوی جرائم موضوع این قانون و پیگیری آنها از قبیل هزینه دادرسی، کارشناسی و اجراء احکام رادر دستگاهها یا اجرائی پیش بینی نماید. سایر دستگاههایی که از بودجه سالانه کل کشور استفاده نمی نمایند موظفند هزینه مزبور را از محل بودجه خود تامین نمایند.

ماده ۳۰- شکایات و دعاوی مربوط به مبارزه با فساد مالی باید در مراجع قضائی و اداری خارج از نوبت رسیدگی شود.

ماده ۳۱- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر نهادهای آموزشی و فرهنگی و تبلیغی موظفند در راستای اجراء برنامه های آموزش عمومی و اطلاع رسانی این قانون که از طریق ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی ابلاغ می گردد، اقدامات لازم را به عمل آورند.

ماده ۳۲- مسؤولیت اجراء این قانون و مصوبات ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی در دستگاههای مشمول با وزیر و بالاترین مقام دستگاه ذی ربط است و افراد یاد شده مکلفند با اتخاذ تدابیر و ساز و کارهای مناسب، از حداکثر ظرفیت واحدها و بخشهای نظارتی و سایر بخشهای مربوط به کنترل اجراء این قوانین استفاده نمایند.

ماده ۳۳- آیین نامه اجرائی این قانون، در غیر مواردی که تعیین تکلیف شده است، ظرف شش ماه توسط معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور با همکاری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و وزارتخانه های اطلاعات، دادگستری و امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد.

ماده ۳۴- هرگونه افشاء اطلاعات پایگاههای اطلاعاتی دستگاههای مذکور برخلاف قوانین ومقررات، ممنوع است ومتخلف به مجازات مندرج در قانون مجازات انتشار و افشاء اسناد محرمانه وسری دولتی مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۲۹ محکوم می گردد.

ماده ۳۵- هرگونه دسترسی غیر مجاز به پایگاههای اطلاعاتی موضوع این قانون ممنوع است و متخلف حسب مورد به مجازات حبس از شش ماه تا یک سال محکوم می شود، شروع به جرم مزبور نیز مشمول مجازات حبس از نود ویک روز تا شش ماه است.

قانون فوق مشتمل برسی وپنج ماده وبیست و هشت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست ونهم اردیبهشت ماه یکهزاروسیصد وهشتاد وهفت مجلس شورای اسلامی اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال تصویب ودر تاریخ ۱۳۹۰/۸/۷ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی _ علی لاهیجانی